

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Lorenza Gentile
LE PICCOLE LIBERTÀ

Copyright © 2021 Lorenza Gentile
Translation rights arranged through Vicki Satlow of The Agency srl
and Plima d.o.o.
Translation Copyright © 2023 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04964-0

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

LORENCA ĐENTILE

Šekspir u Parizu

Prevela Jelica Petković

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2023.

Za Davidea, sa kojim se osećam istinski slobodnom.

Želeo sam jednu knjižaru,
jer bavljenje knjigama
znači bavljenje životom.

DŽORDŽ VITMAN

Le début

1.

Paket je na mom radnom stolu, umotan u stranicu kineskih novina. Tu je i jedno pisamce. Olovka je žurno klizila po koverti, ostavljajući moje ime jedva čitljivim.

Nedostatak poštovanja!, rekao bi moj otac.

To je olovka moje tetke.

Stojim, još uvek obučena u kišni mantil, zamrznuta u izrazu ne baš prijatnom za gledanje, sa rukama ukočenim u vazduhu kao da dirigujem nekom orkestru bez budućnosti. U mom srcu grmi *Karmina Burana*.

Zatvaram oči i širim pluća sa tri dobra duboka udaha, kao što me je naučila doktorka Manubrio.

Na prvoj seansi Manubrijeva mi je tražila da napravim spisak stvari koje me čine srećnom. Isprva, nije baš bilo lako. Kada stignem na vreme u kancelariju da bih uspela da doručkujem? Ili kada odem u teretanu na pauzi za ručak i saznam da je zatvorena zbog nepredviđenih okolnosti?

Jednom kad sam započela spisak, opustila sam se, jedna mala sreća vodila je do druge. Tuširanje pod velikim mlazom vode u hotelu, tako da te u susednoj sobi ne čuju ako pevaš. Kada su makaronsi mekani

unutra a hrskavi spolja, i kada ih ne ostane previše pa se tako osećam dužnom da ih pojedem do kraja.

Razmišljala sam o ovome: šetati sama po poljima i kada sam sigurna da me niko ne vidi, pustiti suze da slobodno teku, baciti se na zemlju i vrištati „Nakon svega, sutra je novi dan!“, ili zagrliti mače kao Holi Golajthi u *Doručku kod Tifanija* i ljubiti zamišljenog Pola stisnuta uz njegov kišni mantil.

Prećutala sam i ovo: upustiti se u zamišljene razgovore sa mojom tetkom, Totom, ledi Dajanom, Ajnštajnom, Majkom Terezom, Merilin Monro, Mocartom ili Kleopatrom.

Umesto toga sam priznala: lutati među policama azijskog supermarketa iza kancelarije, proučavati ambalažu na kojima su likovi iz crtanih filmova koji se smeju, kupovati hranu nasumično i posle je isprobavati tokom pauze za ručak ne govoreći to nikome.

Na pamet mi je pao niz naizgled bezazlenih stvari. Nabrojala sam ih glasno. Ideja da dobijam pravu platu na početku tridesetih i prestanem da zavism od mojih. Da ne moram više svima da pričam da „tezgarim tehničkim prevodima sa engleskog“. Nisam to radila od pojave Gugl prevodioca. Kako za šest meseci vidim sebe u beloj haljini i Bernarda pored sebe; i kako na fotografijama bar jednom izgledam lepo, uprkos pirinču u kosi. Da učinim roditelje ponosnim iako će naše krilo crkve biti poluprazno. Večere kod Bernarda kada on mora da radi, a ja satima ostajem u fotelji rešavajući sudoku. Da pomažem subotom majci da pozavršava poslove koje zanemaruje kućna pomoćnica: prevrnuti dušeke i sedišta na kaučima i foteljama da bi se provetrili, prebrisati ispod tepiha, skloniti naslage iz mikrotalasne, srediti plakare, obrisati police. Osećam zbog toga da mi je savest mirna jer sam se oznojila i možda izgubila nekoliko grama i mama je bolje. Konačno je sve na mestu. Da vidim svog oca kako se smeši kada mu saopštim dobre vesti, poput one da su me zaposlili. To se još

Šekspir u Parizu

nikada nije desilo, ali odlično mogu da mu zamislim osmeh. Buket belih irisa, mojih omiljenih, kojih ima u svakom godišnjem dobu.

Ćuteći sam zurila u fotelju u obliku jajeta pored prozora da bi Manubrijeva shvatila da sam završila. Malo je razmislila o tome, zatim izjavila, na moje veliko olakšanje, da kao i svi imam svoje slabosti, ali da je sa mnom sve u redu.

Prošlo je šest meseci kako svakog utorka u pauzi za ručak provodim sat vremena u njenoj ordinaciji i još uvek nikada nisam pričala o svom bratu. Niti o svojoj tetki. Kako bih mogla? Ona je priateljica moje majke. Postoji profesionalna tajna, ali ko mi garantuje. Sigurno će je moja majka pitati. Već neko vreme, kod kuće, uhvatim je kako me zabrinuto posmatra. Sumnjam da je shvatila da sam ja ta koja joj krade tablete za spavanje i da sam uvek ja ta, a ne čistačica, koja krišom jede *ferero roše* iz činije u dnevnoj sobi i posle namesti papiriće tako da sve izgleda netaknuto.

A zatim je dala preveliku težinu mojim epizodama pojave psorijaze.

„Kožne bolesti često imaju psihosomatsko poreklo“, potvrdila je nakon što mi je proučila išaranu ruku. Bila je šokirana kada je otkrila da sam pokušala da je prikrijem puderom. „Osećaš se... hm, besno? Depresivno? Imaš napade anksioznosti?“

„Ne, ne, ne“, odgovorila sam. Iako to zapravo nisam ni znala. Recept je bio jednostavan: morala sam da časkam sa Manubrijevom.

Iako ne odobravaju kockanje, moji su sve uložili na mene. Pohađala sam školu kod časnih sestara, učila sam engleski još od vrtića, terali su me na balet, uzimala sam časove pevanja i jahanja. I evo me sada. Videći me, sigurno nikome prvo ne pada na pamet da sam se bavila baletom; pevam samo pod tušem i to loše; sa trideset godina i dalje čekam ugovor na neodređeno vreme; da, odlično govorim engleski jer ga volim, ali u suštini čemu mi služi? Ne radim više čak ni honorarne tehničke prevode.

Moji vršnjaci uveliko imaju karijere, nekoliko dece, hipoteku na grbači. Osećam kako zaostajem za svima, ali pazim da to ne otkrijem Manubrijevoj. Nasuprot tome, trudim se da ima što više argumenata da umiri moju majku.

Ispružena na šezlongu, ignorišem bolno žiganje u glavi zbog straha da će identifikovati neki čudan uzrok, bilo da je to Elektrin kompleks ili nesvesna mržnja prema mom poslu. Izostavljam da joj ispričam o noćima provedenim zureći u zid na koji se projektuje vreme elektronskog budilnika pitajući se kakav bi bio moj život da su u njemu i dalje bili moj brat i tetka, ili kakva bih postala da sam nastavila da se znojim nad pravnim knjigama umesto što sam se prebacila na ekonomiju. Sada bih bila advokatica? Moj otac bi bio srećniji? Ili da sam uspela u pozorištu? Moji bi na kraju prihvatali da je moja strast postala moj posao?

Kada me je doktorka, nameštajući svoje naočari na nos, pitala da li patim od nekih fizičkih oboljenja, zavrtnula sam glavom zureći u reprodukciju Endija Vorhola okačenu na zidu. Nikada ne gledaj pravo u oči svog psihanalitičara! Posebno ako ima zidove obložene Kembelovim supama u limenkama.

Izostavila sam osip od psorijaze (koji ipak uspevam da kamufliram zahvaljujući samopotamnjivaču) i epizode tahikardije i osećaj praznine koji sledi, tokom kojeg mi se čini da se davim. To su samo *trenuci*. Ko ih nema? Ne vrede pomena. A zatim tu je i Bernardo i venčaćemo se, dokazaću se i u kancelariji. Biću kao sve druge: srećna. Uskoro neće ni biti potrebe da posećujem Manubrijevu svakog utorka. Ponovo ću početi noću da spavam i prestaću da krijem *nutelu* u sak-sijama koje se ne koriste.

Ako postoji jedna stvar koju sam shvatila, to je da je verovatnoća da se snovi ostvaruju jednaka nuli. Zašto onda trčati u susret razočaranju ako ga možeš izbeći? U pravu su *Bači peruđina* kada citiraju

Šekspir u Parizu

Oskara Vajlda: „Sreća nije da imamo sve ono što želimo, već da želimo ono što imamo“. Sreća je živeti običan život.

„Reći ću vam ovo kroz jednu metaforu, Oliva. Ako mi dozvolite“, kazala je Manubrijeva na kraju prve seanse.

„Naravno“, odgovorila sam, iako to nije ni bilo pravo pitanje.

Ponovo je namestila naočare na nos.

„Zamislite svoj život kao da je more. Zatvorite oči, vidite li ga?“

Potvrdila sam, iako baš ništa nisam videla. Izazivam bilo koga da se usredsredi kada neko tako bulji u vas.

„More može da bude mirno, ali takođe i uzburkano. Ne možete da uradite ništa povodom toga, ne možete zaustaviti talase. Zar ne? Ali jednu stvar možete da uradite: možete da naučite da savladate surfovanje.“

Savladati surfovanje. Zamislila sam kako lelujam na klizavoj dasci usred krda surfera obučenih u kombinezone. Čak sam i u svojim mislima bila nesposobna da stojim uspravno. Beskorisno je reći da se zbog toga nisam osećala bolje.

Postoje različite tehnike ovlađavanja surfom, objasnila je. Najjednostavnija: zatvoriti oči i tri puta duboko udahnuti da bismo se ponovo uskladili sa svojim unutrašnjim ja.

Nisam baš dobro razumela, ali nisam ništa pitala, da ne rizikujem ponovno objašnjavanje. Ma koliko se trudila, u ovoj ordinaciji sa supama Endija Vorhola okačenim na zidu, ispružena na šezlongu tako bodljikavom da me bocka kroz haljinu, nikada neću videti okean. Možda, kada bih se prenestila u fotelu u obliku jajeta pored prozora... Ali se nisam usudila da pitam, ko zna šta bi iz toga zaključila jedna psihanalitičarka.

Iako mi terapeutska uputstva Manubrijeve nisu baš jasna, ponekad pokušavam da ih praktikujem, čak samo iz straha da će otkriti da se ne trudim dovoljno.

Možda je to ista stvar kao i sa dijetama, ko zna da li će pre ili kasnije proraditi?

Ne ovaj put. Nakon trećeg dubokog udaha otvaram oči: paket je i dalje tu.

Očekivala sam da dobijem priručnik *Dijete po biotipovima* koji sam naručila pre nekoliko dana. Ima već pet godina kako moram da izgubim pet kilograma. Jedna od moje dve fioke u radnom stolu je prepuna tekstova: *Dukanova dijeta od sedam dana*, *Deset holističkih pravila doktora Jošija da pobedite napade gladi*, *Vodena dijeta*, *Smutiji za sagorevanje masti*... Još uvek su u celofanu jer uvek izlazi neka nova knjiga koja mi deluje ubedljivije. Sigurna sam da ću pročitati *Dijetu po biotipovima*, nju da, samo da shvatim da li sam žena tip jabuke ili žena tip kruške. Ako ispadne kruška, kunem se da ću zauvek dići ruke od truda i venčati se u haljini A kroja koju mi je majka isekla iz časopisa *Moderna nevesta*. Ali beskorisno je trčati pred rudu, nije stigao priručnik o biotipovima, stigle su vesti od moje tetke.

Karmina Burana se nastavlja! Gledam paket umotan u kineske novine i ne mogu da verujem svojim očima. Moja tetka je živa.

„To je za tebe ostavio dostavljač“, objašnjava Veronika sa druge strane radnog stola, pokazujući bradom na paket.

Pokušavam da primenim još jednu tehniku surfovovanja kroz život: usredsrediti se na male konkretnе stvari da bi se pobeglo od... kako je to beše definisala Manubrijeva? Mentalnog haosa? Meteža? Previranja? Sve u svemu, ka svom *unutrašnjem ja*. Skidam mantil i kačim ga na čiviluk. Grabim koverat. Otvaram ga, jedva uspevajući da kontrolišem drhtanje ruku. U mom srcu *Karmina Burana* je prepustila mesto *Metaliki* iz ranih dana kada su još uvek razbijali gitare.

U koverti je bilo pisamce.

Oliva, pridruži mi se u Parizu, napisala je tetka, *u pitanju je veoma važna stvar*. Pošto je ovom prvom rečenicom zauzela više prostora

od očekivanog, ostatak teksta je napisala svuda naokolo, postepeno menjajući veličinu slova:

Čekam te kod knjižare Šekspir i družina, blizu Notre Dame, sledećeg vikenda. Ponesi poklon, ne otvaraj ga dok ne budeš tamo. Do skorog viđenja, Viv.

Na pozadini kartice nalazila se reklama na francuskom, koja kaže nešto poput: *Malik, afro-kozmetika, daje ovog meseca trideset posto popusta na perike, dredove i ekstenzije... I stavljanje je besplatno.*

Tetka je reciklirala promotivni letak. Tipično za nju! Ima i jedna masna fleka, ko zna šta bi to moglo da bude?

Njeno vatreno dopisivanje nikada nije nalazilo oduška na jednostavnim belim listovima. Zašto doprinositi globalnoj seći šuma kada je svet ionako prepun bačenih stvari na kojima može da se piše, govorio je moj otac dok se užasavao pred njenom improvizovanom prepiskom, poput poledine karata za pariski metro, maramica, koverata upravnika zgrade, računima. Bio je to nedostatak poštovanja prema primaocu, naglašavao je on. Oblik je odstupao, uzvraćala je ona, ometao i zagađivao sadržaj; na duge staze to ga je osiromašivalo. Pošto sam bila mala, nisam verovala da mogu da stvorim neko mišljenje, ali sam tetkinu prepisku sakupljala kao najvrednije figurice. Još uvek ih sve imam, uključujući i parče papira zaglavljeno u bočicu parfema koje nikad nisam uspela da izvučem. Mislim da na njemu ništa nije bilo napisano.

Shvatam sada da se u koverti, osim pisamceta, nalazi i karta za voz za sledeći petak. Noćni voz Milano–Pariz, na moje ime.

Odmeravam paket umotan u novine, izgleda mekano i prilično je težak. Kaput? Ali već je proleće. Stolnjak? Ali šta bih radila sa stolnjakom u Parizu? I iznad svega: koji može biti razlog da pošalje poklon iz Pariza ako moram da ga vratim u Pariz neotvorenog? Jedna od ideja koja samo njoj može da padne na pamet.

Želela bih da bolje razmislim o tome, ali vreme je da se bacim na posao. Slažem sve na jednu stranu stola, onu sa flekama od kafe. Ni u jednoj fioci nema mesta. Jedna je prepuna knjiga o dijetama, a druga grickalica koje kupujem u azijskom supermarketu. Kolačići sreće, žvake od ženšena, kikiriki preliven kokosom, slane karamele od limuna, hrskavi grašak sa papričicama, *kitket* sa zelenim čajem, pečene ljute morske alge, zmajevi oblaci. Dok se kompjuter pokreće, zalivam biljčicu aloe vere, ponедeljak je. Tu je jedna čačkalica ubodena u zemlju i zastavica na kojoj piše: *Žedna sam.*

„Ko je osoba koja šalje tako kul pakete?“, upita Veronika, nagnjući se prema meni.

Ne shvatam da li je u pitanju šala. Dižem ramena, odgovaram:

„To je samo moja tetka.“

Ne pričam o tahikardiji, želji da odjurim negde sama, plačem, požderem sve zmajeve oblake, vrištim.

Ne govorim da je moja tetka nestala još pre šesnaest godina.

„Onda, hajde da smislimo kako da zaustavimo potencijalnu katastrofu?“

Veronika je koristila ton za hitne slučajeve.

Ona je mojih godina, ali nije kao ja gubila vreme birajući šta će raditi u životu. Znala je to čim se rodila; diplomirala je sa najboljim ocenama i odmah počela da radi. Dok sam ja išla sa fakulteta na fakultet, sa prakse na praksu, tražeći „svoj put“, ona je bila angažovana. Pa zaposlena. Pa još više angažovana. I konačno unapređena, a zatim opet unapređena, i sada je moja šefica.

U *Enerdži end kompani* prodajemo energetske pločice i vodeći smo na tržištu. Jedemo konkurenčiju za doručak. Međutim, nedavno smo došli do gadnog otkrića: jedna multinacionalna kompanija proizvoda za doručak izbacuje nove pločice od žitarica. Eto je, potencijalna

Šekspir u Parizu

katastrofa. Trenutno je 2011, godine u kojima se sve menja, ljudi biraju uštedu i udobnost. Veliki deo naših kupaca shvatiće da je mnogo lakše kupiti pločice u supermarketu zajedno sa keksom, umesto da ide da traži naše po teretani ili u radnjama sa suplementima ili apotekama. U svakom slučaju, platiće manje.

„Sve ide dođavola, a mi ništa ne preduzimamo“, prokomentarisao je Ruđero, veliki šef, pronicljiv do te mere da me i posle godinu dana zove Olivija.

„Moramo proučiti strategiju“, reče Veronika pružajući mi istraživanje tržišta.

Marketing mi nije problem jer je pomalo kao sudoku. Radi se o brojevima i rasuđivanju sa raznim nivoima težine. A sada je stigao do najtežeg.

Nakon pripravničkog staža ponudili su mi godinu dana obuke koja uskoro ističe. Uskoro bi trebalo da me zaposle. Veronika tvrdi da je pravo vreme za to, sviđaju im se moje ideje, dorasla sam ulozi i predstavljala bih dobro pojačanje za tim. Šta nas uče motivacioni govornici? Ako želiš nešto, ispruži ruku i zgrabi to. Eto šta treba da uradim, ispružim ruku i zgrabim taj ugovor. Ponavljam to sebi svakog jutra u liftu, zbog čega se zbumim i pogrešim sprat pa moram dva-tri sprata peške da se penjem. Teši me ideja da pomaže protiv celulita.

Bacam pogled na istraživanje tržišta, moram da smislim novu strategiju, potrebna mi je nova ideja. Kao i sudoku, tako i marketing zahteva maksimalnu koncentraciju, a moje misli nastavljaju da lutaju. Ne rade ništa drugo osim što se vraćaju mojoj tetki.

Šesnaest godina!

2.

Kada sam bila mala, tetka Vivijen je iz Pariza svraćala kod nas sa ogromnim koferom punim polovnih knjiga i haljina koje je moja majka smatrala užasnim. Čarape u raznim bojama, šeširi sa širokim obodom, duge suknje sa ušivenim perlicama, metalik pantalone, krzna... Bila sam luda za svim tim stvarima.

Vivijen je bila mršava, energična, imala je oči boje lešnika i duge trepavice, bujnu plavu kosu koja je kasnije postala bela, uvek je nosila crveni karmin. Radila je kao model kada je bila mlada, bila je zaštitno lice za *Oranžinu*, blendere *Bjaleti* i *Kinoto*. Bila je trajno nesrećna u ljubavi: volela je muškarce koji joj nisu uzvraćali ljubav. Zbog toga je stalno morala da usmerava svoju energiju u nove projekte ili u neki tek otkriveni ideal.

Bila je tu faza astrologije: nisu se računali samo znaci i podznaci, objasnila mi je, već cela astralna karta pojedinca. Moj otac je strog jer je rođen sa Jupiterom u Jarcu; veliki problem bake Renate bio je Uran u sedmoj kući. Tokom te faze nosila je zlatne alke, oko vrata priveske sa umetnutim mineralima i poludragim kamenjem i oblačila se samo u plavo.

Bila je tu faza ekologije koja je počela nakon njene prve posete Africi. Vratila se kao vegeterijanka, čak se i po gradu oblačila u safari stilu, sa pravom opsesijom pričama Karen Blixen, i vratila se skoro

Šekspir u Parizu

odmah nazad u Afriku, preskačući božićni ručak zbog misije spasanja porodice slonova u Serengetiju.

Moj otac je stalno govorio da je nepouzdana i površna, ali ja se nisam slagala sa tim. Duboko i iskreno je proživljavala svoje faze i nosila bi sa sobom najvažnija učenja na svom neprestanom putovanju ka pronalaženju novih svetova. Na primer, celog života je analizirala raspored planeta na nebu svake osobe koja joj je bila u srcu i ostala je vegeterijanka, bar do poslednjeg puta kada sam je videla.

Kada sam bila mala, sa tetkom sam mogla da radim opasne stvari: da prelazim dlanovima preko vatre, pokušavam stoj na glavi ali sa jednom rukom, koristim električni mikser. Pričale smo sa strancima, gubile se po ulicama Milana, farbale smo pramenove kose u plavo proizvodima iz supermarketa. Pomagala mi je da se prerusavam u sve što mi padne na pamet, jednom sam bila *Spajs gerls*, i to svih pet.

Bila je protiv mnogih stvari: srebrnog pribora za jelo, rasipanja, zatvora, video-igara, bontona, braka. I imala je svoj stav u vezi sa svim: putovanja moraju da te promene, inače su običan turizam; ne treba se stideti menstruacije; svaki neuspeh je nova prilika; sva zla na ovom svetu proizašla su iz industrijske revolucije. Izgledalo mi je kao da svaki njen gest proizvodi odjek, otkriva svet, kao da je stvarnost postoji samo kao njena rezonantna kutija.

Učila me je da se obračunam sa onima koji su me zadirkivali zbog mog imena. Možda je to bila jedina ekstravagancija mojih roditelja. Evo kako je došlo do toga: nakon što su izgubili mog malog brata, drugo dete nije dolazilo, bili su na odmoru u Čefalu, klečali su i molili se za milost pred statuom Svetе Olive u crkvi posvećenoj toj sveticici; ja sam stigla devet meseci kasnije. Bilo je to čudo, bilo je nemoguće ne zahvaliti joj.

„To je prelepo ime“, tešila me je tetka. „Znaš šta treba da im odgovoriš? Da to ime potiče iz latinskog jezika. *Da li vi znate latinski?*“, pitaj ih. Ja znam: *veni, vidi, vici*. I tako ih učutkaj.“

Tako sam uradila. I čak je uspevalo. Ponekad.

Odrastajući, tetka Vivijen je postala moja osoba od poverenja.

Igra istine ili izazova, ljubavni ugrizi, prvi poljupci: uvek sam od nje tražila savet. S obzirom na to da nije imala telefon, moje dileme sam joj slala poštom. Odgovarala mi je citirajući Martina Lutera Kinga, Majku Bondornu, Budu, Madonu, *Bibliju*. Pilule mudrosti koje su mi uvek pomagale, iznad svih one Majku Bondornu, čista radost!

Vivijen je bila moja jedina i moja omiljena tetka.

Kada sam je poslednji put videla, bila je u romantičarskoj fazi. Nosila je neke gotičke minđuše, čitala Lorda Bajrona i Šelija, hvalila je uzvišeno, proklamovala potrebu za neposrednim vezivanjem za prirodu i branila ideju o slobodi. Puštala mi je da slušam Šuberta, Strausa, Vagnera, Čajkovskog, Malera. Bila je došla iz Pariza jer se stanje bake Renate bilo pogoršalo, ali umesto da bude uz nju i da je neguje, ona je odlučila da me povede sa sobom u Liguriju da me *nauči* moru. Januar 1995, imala sam četrnaest godina.

More se uči zimi, objasnila mi je, zbog toga smo morale odmah da krenemo. Trebalo je da odemo na jednodnevni izlet, ostale smo dva dana. Kada smo se vratile, baka je bila mrtva.

Moj otac, uznemirenog izraza lica, pozvao je Vivijen u kancelariju. Činilo mi se da su skoro čitavu večnost ostali tamo zatvoreni, pričali su tako tiho da ništa nisam uspela da čujem. Tetka je te iste večeri otišla, u žurbi, bez ijedne reči. Večerali smo u tišini, moji roditelji i ja, ne dižući poglede sa tanjira. Izgledalo je kao drugo bdenje. Kada sam pronašla hrabrosti da pitam za objašnjenje, otac mi je rekao da je otkrio nešto o tetki, tačnije nešto u njenom koferu. Nešto toliko ozbiljno da nikada više ne bi trebalo ni da je potražimo. Morali smo da se ponašamo kao da nikada nije ni postojala.

Tetka? Nikada nije postojala? Nagađala sam, ne uspevajući sebi da objasnim šta bi moglo da opravda tako ekstremnu reakciju. Samo neki zločin, rekla sam sebi. Zamišljala sam pištolj, svežnjeve kradenog